

Naročnina: doma na sküpnim naslov mesečno 2 D., na posameznega 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din z M. Listom, M. Ogracekom i kalendrom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINAR

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din., i tak niže.

„Poslano“ i med tekstem 2 Din. Mali 1 Din., 10 p. ebi. ori.

Maribor

Darujem te teden svoje molitve, trpljenje i delo: naj se poglubi ne-sebično bratstvo med Slovenci to i ono-stran Müre.

Sküpsčina razpušćena.

Ob velikanskom navdúšenji prestolnice je regentski svet razpušćio sküpsćino i razpisao nove volitve dne 5. maja.

Beograd, 6. februara.

Dne 6. februara po seji ministrskoga sveta je bio novinarom sporoćeni sledeći ukaz od razpušćia narodne sküpsćine i od razpis novih volitev:

V imeni Nj. Vel. krala Petra II., po milosti božoj i voli naroda, krala Jugoslavije, so kralovi namestniki na predlog ministra notrašnjih poslov i po zaslišanji ministrskoga sveta na temelji čl. 32 ustave i po §§ 1. in 2. zakona o volitvah narodnih poslancov za narodno sküpsćino sklenoli, ka se narodna sküpsćina, izvoljena 8. novembra 1931, razpušćiti. Volitve narodnih poslancov za štíriletno sküpsćinsko dobo po čl. 54 ustave, se bodo izvršile po vsoj kralovini v nedelo, dne 5. maja, po predpisanom zakoni o volitvah narodnih poslancov za narodno sküpsćino.

Narodna sküpsćina, zvoljena 5. maja 1935. se sestane k rednomi zasjedanju 3. junija 1935.

Notrašnji minister mora te ukaz izvršiti

Pavle I. r.
Dr. Stanković I. r.
Dr. Ivo Perović I. r.
i podpisi ministrov.

Zasedanje banskoga sveta v dravskoj banovini

se je začnulo 4. februara. Na tom zasjedanju se sastavlja v glavnom banovinski proračun za l. 1935—1936.

Po pozdravnom govori banovoga namestnika g. dr. Pirkmajera je banov namestnik prišeo na proračun, šteri se je povekšao za 3.5 milj. dinarov, tak ka znaša celotni proračun 97.5 milj. Din. Včasi po njegovom govori so se priglasili k reći banovinski svétniki, šteri so naglašali v svojih govorih, ka trbe kmetom povekšati cene, štere dobi za svoje pridelke i ka trbe znižati obresti. Med temi so tüdi gg. iz naše krajine, kak g. Kühar, g. dr. Koder i g. Erjavec. G. Kühar je zahtevao za prekmurske občine več žandarov pri preganjaji ciganov i zahtevle za prekmurske lüdi več obmejnih legitimacij. Prav posebno se je pa zavzemaio za nas Prekmurce ban. svetnik g. Skuhala, šteri je gućao od težkih gospodarskih razmer, štere vladajo v Prekmurji, ka povzročajo pomenjkanje peněz, nezaposelnost i drugo. Žele tüdi, ka se železniška tarifa naj ne povikšavle na račun toga, če nega avtobusne konkurence. Prosi tüdi za posredüvanje izpunitive gimnazije v M. Soboti i za kmetijsko šolo v Prekmurji. G. Erjavec se pa zavzemle za potrebe dol.-lendavskoga sreza. Od šum v našoj krajini pa so gućali vsitrije gg. Koder, Kühar i Erjavec.

Velki govor predsednika vlade.

Zavedajoć se svoje dužnosti i v želi kraljevske vlade, ka od svojega dela vsikdar davle javnosti potrebna poročila tak da lahko z njenim zavüpanjom i z njenim sodelüvanjom za obrambo narodnih pravic i varnosti kraljevine na zvüna kak tüdi za vreüvanje notranjepolitičnih odnošajov i za napredek celoküpnoga državnoga življenja, sem izredno zadovoljen, da vas lahko na te način obavestim od delovanje vlade, šteroj mam čast predsedovati.

Ustave narodnoga predstavništva, to so narodna sküpsćina i deloma tüdi senat, se morajo po ustavi od 3. septembra 1931 obnoviti šće to leto po normalnom i plodonosnom delovanju. Nihće teda nemre več gućati, ka je naša tri leta stara ustava moćna zaslonba i zdrava podlaga za pravilno razvijanje našega narodnoga i državnoga življenja, ka je ona gnes po strašnih marseillskih dogodkih i po neizmernoj narodovoj žalosti za zgüblenim velikim kralom moćna obramba proti vsem mogoćim zablodam i zaletavanjom.

Priprave na volitve. Objavljenje teh dveh najvišijih ustanov našega javnoga i državnoga življenja v tom leti trbe pozdraviti, ar se bodo osvežile s punim zavüpanjom vseh narodnih slojov v vüpanji, ka bodo odgovarjale najbousemi razumevanju dužnosti do krala i do celoga jugoslovanskoga naroda.

Naša pozornost je bila v zadnjom časi obrnjena na naše mednarodno politično delüvanje. Ta velka diplomatska aktivnost je zdaj komaj v razvoju, njeni uspehi so šće ne popunoma gvüšni. Trbelo bo šće nekoliko potrpljenja, ka bomo od njih mogli povedati zadnju reć i oceniti njihov pravi značaj. Vseedno pa je koristno, tüdi ob toj priliki pokažem glavne hipe toga delüvanja v zvezi z našimi narodnimi i državnimi interesi.

Težkoće razorožitve. V organizaciji mednarodnoga mira i varstva stojita dva problema v središći diplomatskoga delüvanja: konvenciji od razorožitve i ohranitev neodvisnosti Avstrije. Oba problema sta za Evropo velke važnosti. Od razorožitve so dozdaž že leta i leta gućali na raznih konferencah v društvi Zveze narodov, pa so nikaj ne dosegli. Dendenišnji je težko računati s tem, ka bi se doseglo kakši sporazum i ka bi se podpisala kakša razorožitvena pogodba. Ravno te dni se vngogo dela v Londoni na angleškom, ka bi se našla pametna rešitev. Vse to potrjuje naše preprićanje, da de trbelo, za primer, ka bo ves trüd zabadao, iskati jamstev za varnošćo na drugoj osnovi. Ne pa trbe misliti, ka je sporazumljenje nemogoće, ar nam davlejo dozdažnje izküšnje i zdajšnji položaj Evrope vngogo vüpanja, ka se v kratkom vse obrne na bouše.

Rimska priporočila. Kda gućimo od dobroga razvoja mednarodnih odnošajov, moramo na vsakši način zapisati dejstvo, štero predstavljajo v Rimi dne 7. januara t. l. od Musolinija i Lavala podpisani sporazumi. Te sporazum pozdravljamo tüdi mi, ar se tüdi nas i zato šćemo od bliže razložiti samo tisti sporazum, šteri se tüdi nas. Zgorajšnja ministra priporočata v pogodbi, štero sta podpisala, vsem državam v srednjoj Evropi, naj te med sebov sklenejo mednarodno pogodbo v društvi Zveze narodov, v šteroj se zavežejo, ka bodo spoštüvale neodvisnost i celoküpnost njihovih ozemelj, ka se nado vmešavale v notrašnje zadeve držav podpisnic i ka niti ne bodo probale spreminjavati politični i socijalni red na ozemlju šterekoli države podpisnice. Takše pogodbe naj bi podpisale Avstrija i vsi

njeni sosidje, nadale Francija, Poljska i Romunija.

Mala Zveza i Balkanski sporazum sta na svojih sestankih v Ljubljani i v Ženevi zavzela stališće, da smatrata pogodbe štere so se sklenole v Rimi za začetak dobre politike, štero trbe za iskrenostjov pozdraviti pod pogojom, ka trbe dobro čüvati narodove interese. Kraljevska jugoslovenska vlada, štera je v dobrih zavezniških i prijateljskih odnošajih z Francijom ma dosta razlogov, ka v svojoj politici preštüdira vse mogoćnosti, štere bi moge šće bole vrditi njeno varnost, ne da bi njoj pri tom trbelo žrtvovati samo eden narodni i državni interes. Zato lahko mirno gledamo na nadaljno razvijanje dozdažnje politike, štera nam lahko princese vngogo koristi, če bo šće spopunjena z ništernimi jamstvi za bodoćnost.

Za povzdigo narodnoga blagostanja smo odloćili edno milijardo za javna dela. Za ta dela bo vlada našla izredna sredstva, ne s tem, ka bo zaprosila za posojilo, niti s tem ka bi natisnola nov papirnati peněz. Ta šuma eno milijardo dinarov se potroši v dveh letih i se bo našla s pomoćjov srednjeroćnih obveznic, štere se vloži pri ništernih domaćih i zvünešnjih bankah pod ugodnimi pogoji.

Najvažnejše je pa pitanje davkov. Pitanje ne je v tom, kelko je država od lüdi jemala, nego v tom, kak je jemala. Zavolo toga je bilo potrebno, ka država vćini nekaj, da se ništerne davčne pretiranosti znižajo i da se vpela kontrola nad pobira-

Bodi vola Tvoja.

Vse na zemlji se spreminja, samo eden je nespremenlivi: večni Bog. Bog i boža vola sta stalno vednakiva. Boži zakoni se ne morejo spreminjati, kak se Bog ne spreminja. Tej valajo za vse lüdi: Adam bi se po nji morao ravnati, Adamova deca do denešnjega dneva. Tak bi moralo biti. Pa tak bi tüdi bilo, če bi lüdi meli pravoga Boga v svojem srci, če bi nam Bog vsikdar bio prvi, če nikdar nikaj ne bi začenjali, ne da bi prle pomislili, kak de to Bogi po voli. Posebno tisti gospodje, šteri odloćajo tü na zemli — oblastniki, tej bi mogli biti najbolje bogaboječii. Potom bi vse zemelsko življenje, državno, družinsko i vsakšega človeka posebi bilo blagoslovljeno, mirno, zadovoljno, keliko tü na zemli od zadovolnosti lahko govorimo.

Če pa poglednemo nazaj v preteklost, vidimo, da lüdi nikdar neso se popunoma ravnali po večnij božij zakonaj. Neso se püstili od nji voditi, nego vsikdar so po svojoj pokvarjenoj naturi šteli kaj inači delati. I če šće gnjes den poglednemo okoli sebe i po sveti, vidimo, da se gnjesden ravno tak godi. Človeška nadütost se nešće nikomi pokoravati. Človek bi rad samo zapovedavaio, druge pod sebe spravo. Pa ne samo to. Tüdi Bog sam naj bi se takšim klanjao i se v po nji ravnao. Boža namestnica na zemli — sv. Cerkev, naj bi njim bila za deklo. Boži namestniki, dühovniki — naj bi poslušali takše posvetne nadüte

njom davkov. To se je že nekoliko vćinolo, drugo pa šće pride na red.

Bole važno je, kak priti na pomoć kmetom! Ne ka bi se smatralo, ka je že z vćinjenimi ukrepi država izčrpala svoje delo, je vlada na najvišioj seji sklenola, ka vćini nekaj za kmete. Kraljevska vlada ne smatra, da lahko moratorij, odgoditev plaćüvanja i politika neaktivnosti pomagajo našemi kmeti.

Prijatelji kmeta ne so tisti, šteri njemu gućijo, naj ne plaća, naj ne zadosti svojim obveznostim, i njemu tak rüšijo kredit i onemogaćajo njegov gospodarski razvoj. Kraljevska vlada žele, da s primernimi ukrepi omogaćii kmeti, da bo lahko zadostio svojim dužnostim. Poleg velikih javnih del, ge bodo našli delo siromaški lüdi našega naroda, bodo kmetje meli gotove davčne plaćilne olajšave, zlasti pri zemljariji, ravnotak ka se tüče obresti, štere morajo plaćüvati na posojila. Za vse to je vćinjeno vse potrebno i bo v najkraćijem časi vse objavljeno. Pitanje kmetijskih dugov ne je finanćno nego gospodarsko. Z rešitvijov toga pitanja kraljevska vlada ne bi štela pomagati ništernim, da pri tem vñiči druge. Njeni cio je da podigne ves narod. Dnes sprejeto dopolnilo i sprememba uredbe od zaštite kmeta je samo eden izmed ukrepov, šteri bodo omogaćili, ka se pitanje ureditve i plaćila kmetijskih dugov začne rešavati na pozitivnoj podlagi. Dozdažnje uredbe nikaj ne so vćinole, da bi zdignole gospodarsko mrtvilo, propadanje, štero je zajelo vse stanove v našoj državi posebno našega kmeta.

glave, šteri se šćejo celo nad Boga postavlati. Naopak svet. Što pa je stvoro svet? Što pa je stvoro človeka? Što pa je dao 10 božih zapovedi? Za koga jih je dao, i zakaj jih je dao nam lüdem? Da bi skoz vse veke meli zakone, po šterij naj bi se ravnali vsi lüdi do konca sveta. I ne jih je dao mogoće samo za nešterne, za menje vućene, nešolane lüdi, za siromake, nego za vse lüdi. Kem bole vućena glava, tem bole bi se mogla po njih ravnati. I če se ne ravna, vekšo odgovornost ma pred Bogom.

Kak šće se bo siromaški človek zaletavaio v te večne, nesprenelive zakone i bi vćasi šćeo, da bi se kak inači glasili, zabadao. Nespametno delo. Vsikdar sam obredi, sam obleži v nesreći. Ešće vsikdar je tak bilo: što je šćeo na kakšikoli način boži zakon omalovažüvati, vsikdar ga je te zakon vrgeio v nesrećo. Pa če ga je ne v zemelskom življenju, ga vrže na drugom sveti. Zakon, boža vola pa ostane naprej i bo sploj vednaka. Če se bodo lüdi i narodi po njoj ravnali, bo mir na zemli. Če do lüdi hodili svoje poti, po svojoj glavi, obredijo. Kem dale vkraj od Boga zablodijo, v vekše nevole pridejo. Boža vola, ki se vsem lüdem glasi v düšnoj vesti, mora biti vodnica vsakšemi človeki posebi i vsem narodom. Zato je dužnost nas vseh, da za to skrbimo vsakši po svojoj moći: starišje da deco tak vzgajajo. To je glavno. Ar če bode mladina vzgojena v strahi božem, potom bo bodoćnost tüdi v strahi božem, potem več ne bo mogeo priti brezverec i nam zapovedavati proti božoj voli. Vućitelje da v šoli deco vćijo v bogabožnost, da vsakšo priliki ponücajo, da deteti vsadijo v srce bogobožnost. Vsakšemi pa ostane najmoćnejša šker, da sebe i lüdi pripelamo nazaj k Bogi: molite. Radi molimo v oćanaši: bodi vola tvoja, kak na nebi tak na zemli.

NEDELA.

Nebesko kraljestvo je sdodobno kvasi, ki ga je žena vzela i zamesila v tri merice mele, dokeč se je ne vse prekrvasilo.

V. Naj se zdigava, Gospod moja molitev. O. kak kadilo pred tvojim licom.

Molimo, Daj, prosimo, vsemogoči Bog, ka bomo mislili vsikdar na to, ka je pametno i v reči i činenji zvršavali to, ka ti je dopadljivo. Po Kristuši Gospodi našem.

O. Amen.

Nedela po Treh Králaj šesta.

Evangelium sv. Mataja vu XIII. táii.

Vu onom vremeni: Pravo je Jezuš vnožini priliko eto: Spodobno je Králestvo nebesko k muštarskomi zrní; štero je vzeo človik i posejao je vu svojo njivo: štero je toti najmenše med vsem semenjom; gda pa gori zraste, vekše je od vsega zelenjá i drevo bude, tak da ftice nebeske prihajajo i prebivajo na njegovi vejkej. Drugo priliko je njim pravo: Spodobno je Králestvo nebesko k kvási, šteroga je vzela ženska i zmesila ga je vu tri drevenke mele, dokeč se je vse skvasilo. Eta je vse gučao Jezuš vu prilikaj vnožini; i brezi prilik je ne gučao njim: da bi se spunilo, ka je povedano po proroki govorčem: odprem vu prilikaj vüsta moja, vö povem skrita od začétká svejta.

Berilo iz pisma svetoga apoštola Pavla Tesaloničanom (1 Tes. 1, 2—10). Bratje! Vsikdar zahvalujemo Boga za vas vse, kda se vas spominamo v svojih molitvaj, ar se pred Bogom i našim očom neprestano spominamo vaše delavne vere, požrtvuvalne lübežni i stanovitnoga vüpanja v Gospoda našega Jezuša Kristuša. Znamo najmre, od Boga lübleni bratje, da ste izvoljeni; zakaj naš evangelium ne prišeo k vam samo v rečaj, nego tudi v moči i v Sv. Dühi i popunoj gotovosti, kak znate, kakši smo mi bili med vami zavolo vas. I vi ste začnoli nasledivati nas i Gospüda, kda ste navuk sprejeli v velkoj stiski z veseljom Svetoga Düha, tak da ste postali zgled vsem vernim v Macedoniji i Ahaji, nego po vseh krajih je šla veša v Boga, tak da nam ne trbe od toga nikaj gučati. Sami najmre oznanjajo od nas, kak ste nas sprejeli i kak ste se spreobrnil i k Bogi, da služite živomi i pravomi Bogi i pričakujete iz nebes njegovoga Sina, ki ga je od mrtvih obüdo, Jezuša, ki nas rešuje prišestne jeze.

V berili denešnje nedele nam sv. apoštol predstavi edno svojih vzglednih cerkvenih občin.

Apoštol hvali Boga i pohvali svoje vernike i se jih z veseljom spomina. To je njegovo veselje dühovnoga pastira, če se lejko Bogi zahvaljuje, ar je njegova fara — cerkvena občina dobra; če lejko svoje vernike več hvali, kak kara.

I zakaj se veseli sv. apoštol Pavlo i zakaj hvali Boga? Zato, kak sam pravi: „Znamo najmre, ka je evangelium ne prišeo k vam samo v reči, nego tudi v moči i Sv. Dühi. I vi ste začeli nasledivati nas i Gospoda, kda ste navuk sprejeli v velkoj stiski z veseljom Sv. Düha, tak, ka ste postali vzgled vsem vernim v Macedoniji i Ahaji.“

Tesaloničani so sprejeli krščanski navuk globoko v svojo düšo. Gorčično zrno je sklilo i razširilo svoje veje prek na soside v dalešnje kraje. Kvas je prekvao nje i po njüvoj pöldi celo okolico. Zato je apoštol hvali, ar so pravi krščeniki v dühi i istini, ne pa po krstnom listi i po zvüšnjosti. Samo takše pravo krščanstvo je zmožno širiti svojega düha po vsem sveti i življenje kliti povsod, kam spadne seme krščanstva.

Tesaloničanska verska občina naj bo tudi nam pelda, ka tudi mi sprejmemo krščanstvo, ne samo v reči nego v Sv. Dühi, nasledivajoči G. Jezuša Kristuša; i ka bo naše vzgledno krščansko življenje apoštol krščanstva po vsej okolici. Ka to postanemo, morremo razmiti sv. evangelium, priliko od kvasa i gorčičnoga zrna. Naimre krščanstvo i krščansko življenje iz maloga raste, čednosti rastejo i se hranijo i z sto i sto malij zatajuvanj i odpovedi, ne pa s kakšega velkoga alarma; kvas, düh nas more prekvāsiti, ar ne je zadosta, ka bi reči krščanskoga navuka znali, nego njihov düh nas more prežeti.

Novi ban dravske banovine.

V imeni Ni. Vel. krala Petra II., na predlog predsednika vlade i zvüšnjega ministra i na podlagi čl. 86 ustave je imenüvani za bana dravske banovine dr. Dinko Puc, župan ljubljanski.

80 letnica nadškofa dr. Bauera

je bila v ponedlek. Zagrebški škof so z močnov rokov, odločnov volov vodili zagrebško škofijo i ne samo to nego vse katoličanske škofije v našoj državi. Bili so duga leta predsednik škofovskij konferenc i ešče dnes je sami vodijo, gda se vsi naši škofje zberejo. Mi Slovenci se jih tudi moramo spomniti ob toj priliki, ar bi tudi pri nas v nogokaj inači, slabše bilo v verskom pogledi, če ne bi bilo odločnoga nadškofa dr. Antona Bauera. Naj jij Bog občuva šče naprej v dobro vseh katoličanov i vseh Jugoslovanov, na drugom sveti pa naj jim bogato poplača ves njüv trüd.

Pisma naših z tujine

Contz les Bains, Francija.

Velečastiti gospod urednik!

Naznanjam Vam, da sem Vaše Novine, Mar. list z Ogračekom dobila. I zednim sem Vam taki poslala naročnino 132 Din, nevem če ste pezeze sprejeli ali nej? Častiti gospod urednik, morem priznati, da sem Vaše Novine tak vžübila, da vsikdar, kda je poldne ob 12 vöri v nedelo sprejmem je ne denem iz rok prve, ka je morem prešteti. Mam jako dobroga gospodara, ki mi vsikdar pravi: püstité delo i nam povejte, ka vam pišejo iz domovine. V Novinaj sem štela članek, v šterom pišejo od naših Prekmurcov.

Vest mi ne da mira, da moram par vrstic napisati. Krivična je trditev, da Prekmurci nej so snažni čisti. Krivico je napravo našemi lüdstvi tisti, šteri je to zapisao, ar ravno prekmurški Slovenci se odliküjejo med svetom v snažnosti. Poznam deklo iz Slov. krajine, ki je prišla esi v Francijo. Gospodinja je bila zanemarjena, deca zamazana, raztrgana brez vse olike. Gospodar je cele dneve sedo v krčmi za dom se je ne brigao. Z vsov močjov se je poprijela naša slo-

venka dela. Vsaki den nekaj, vsikdar več, tečas, ka je hiša bila vredi, povsedi čistoča. Deca je nej več hodila zamazana, raztrgana, kak jih je njüva lastna mati po cesti püstila letati. Tüdi gospodar se je doma navado. Sam je pravo: srečen se počütüm. Vse je prenovljeno v našoj hiši. Vsi so se čüdivali, da je skoro ne mogoče verovati, da je edno hižo vred postavila edna slovenska Prekmurka, šteroj ide tudi zahvala. Lejko bi našela več takših primerov. Francozi lübijjo slovenske prekmurske delavce. Sama sem čüla praviti odličnoga gospoda: Prekmurci so pošteni, čisti i odkritoga značaja. Prekmurci postavimo se v bran za čast i dobro ime!

Z Bogom moj domači kraj, Bog te živi vekomaj!

Pozdrav Vam častiti g. urednik.

MICIKA BERTALANIČ
iz Večeslavec (Francija).

St. Pierre de Varennes, Francija.
Pozdravljeni vsi v domovini!

Bežijo dnevi za dnevi, pridejo celo leta, da se mi, ki smo v tujini, premalo razgovarjamo v materinskem jeziki ino od domovine.

Edina tolažba nam pride po Novinaj iz domovine, ki nam poročajo od življenja v domovini. Velko je število novin, štere se tiskajo. Človek včasih premišljava, štere bi si naročilo, celo v tujini. Dragi moj, vsigdar si naroči novine, ki so najbližanje tvojemu domu, ki so krščanske ino štere vrejšujejo možje, šteri so že nekaj vidli ino küšali, pa znajo razsoditi dober i slab tisk. Večinoma se dnesden izobrazí posameznik i narod ravno z čtenjom.

Če bi vse pisateljske moči (vsa čast izjemam) bile verne svojemu narodu ino s tiskom skrbela za napredek svojega naroda v dobrom, bi človeča bodočnost kaj hitro stopila na boukšo stopnjo. Na žalost, vse novine ne so verne v dobrom, zato nej so verne svojemu narodu, nego rüšijo napredek svojega naroda.

Zadosta nas je rastepeni po sveti, šteri samo po pismaj od naših dragih Novin iz domačega kraja zvedimo, ka se godi doma. Z velkov pazljivostjov vse preglednemo ino včasí celo po dvakrat čtemo. Vsi, ki smo v tujini iz Slovenske krajine, smo lejko veseli, da živi med nami doma človek, ki se briga za svoj narod, ki nam je zvest, ki nam je ravno z vrejšüvanjom naših lepih, zvestih i domačih „Novin“ spravo dosta-dosta dobroga za naš narod. A narod se malo toga zaveda i je celo včasih nezahvalen za njegovo dobroto. Na žalost, se včasí celo najde, ki šče razderati na nekakši način njegovo verno delo. Takši konec je navadno žalosten, ki dobro ščejo zatreti, ar navadno prve sami zaprejo. Mi iz

Slov. krajine smo veseli svojih zvestih starih „Novin“, zato Bog naj ohrani vrednika „Novin“, da bo še mogoči voditi duga leta „Novine“, štere so zveste Slov. krajini. Vsem želim prijateljski pozdrav v domovini pa napredek k boukšoj bodočnosti! Vsi, ki ste odebrani v službaj za narod, bodite zvesti svojoj službi ino narodu ne pa drugim! Vaša skrb naj bo za dobrobit naroda, ar znajte, da nas v srce zaboli, če zvedimo v tujino nelepe reči od svoje domovine. Bodimo verni v svojoj službi! Če smo verni, smo srečni. Nevernost je pogübljenje, ki vmarja. Zato pa: „Vernost povsedik“. — Rojak Slovenske krajine

CAMPLIN ANTON.

Pozdrave pošilajo iz Francije: Tivadar Barica iz Lipe svojim domačim, očí materi, bratji, vsem poznancom, törjanskomi plebanoši i dekani vlč. g. Jerič Ivani, g. kaplani, g. vredniki naših listov i celoj Slovenskoj krajini. Naznanja, da je povsed veselo i lepo, a najlepše doma. — Veronika Zadravec iz Lipe, Raj Magda iz Gomilic i Horvat Marija iz Bratonec g. vredniki Novin, vsem njihovim prijatelom, domačim, starišom i rodbini pa vsoj Slovenskoj krajini. — Škerget Marija iz Žižkov vsem lüblim domačim, dühovniki črensovske fare, posebno g. vredniki i celoj Slovenskoj krajini.

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Cerkveni glasi. Razpisana je dolnjelendavska fara i to do 14. marca toga leta.

Črensovci. Naša mladina ne mirüje. Vsakši večer čüjemo okoli Našega doma lepe fantovske pesmi. Znamenje, ka se nekaj pripravlja. I resan. Kak smo zvedili, pripravlja Prosvetno društvo jako lepo igro „Mlinarjev Janez“, pri šteroj sodelüje mešani pevski zbor. Zanimanje pri lüdeh za to igro je jako velko i vüpajmo, ka nas naša katoliška mladina pa ednok razveseli. Kak se čüje nastopijo že 24. februara v Beltincih i nato 3. marca v Črensovcih. Dužnost lüdi pa je, ka se punoštevülnó vdeleži igre i s tem da pobüdo mladini. Igralcem, pevcom i režiseri pa kličemo, le korajžno naprej!

Gomilica. V zadnjój številki Novin smo poročali od smrti posestnika Markoja Štefana. Zdaj so pa že vmrli tudi njüva dobra žena Manka, ki so bili že ob njüvoj smrti jako nevolni. Bog njima bodi bogat plačnik!

Nedelica. Na Svečnico po večernici so nastopili v šoli naši dečki i deklet z igrov „Pri kapelici“. Igra je na splošno dobro izpadla, posebno če pomislimo, da so bili igralci prvič na

Boljševizem je delo židovov v Rusiji.

Židovje med bolševiki.

Jako povčene so številke, štere nam odkrivlejo, što je vodo rusko revolucionarno gibanje do 1917. leta. Za zgled nam je postavljeni osrednji odbor socialdemokratske delavske stranke Rusije ZK, šteri je bio bolševiški. Vrhovni odbori bolševiške stranke so bili od 1903—1917. na strankinih kongresih etak sestavljeni: 1903. devet odbornikov (4 Rusi, 1 židov, 2 ne-Rusa); 1905 pet odbornikov (4 Rusi, 1 židov); 1906 trije odborniki (2 Rusi, 1 židov); 1907 pet odbornikov (3 Rusi, 2 židova); 1912. deset odbornikov (2 Rusa, 5 židovov, 3 neruski člani); 1917 pri aprilskoj konferenci devet odbornikov (4 Rusi, 3 židovje, 2 neruska člana); 1917 pri letnom kongresi 21 odbornikov (8 Rusov, 8 Židovov, 5 ne-Rusov.)

Iz toga sledi, da so židovje-marksisti bili v vseh odborih jako močno zastopani, v odstotkaj so naraščali od 11 do 41%. „Carsko“ revolucija je tak pripravljala stranka, štera je bila do 60% v neruskih rokah.

Prva revolucija marca 1917.

Leta 1916. je bila Rusija v punom razpadanju. Nezmožnost vojaških voditelov, nemarnost vojnoga gospodarstva je povzročilo, ka so vojaki

postanoli siti bojne i so silili domo. Lüdje so nazadnje ne meli hrane. Prišlo je do velikih nemirov, stavk, vdrli so v trgovine i spodobno. Vojaki so prestopili k upornikom i tak se je zrüšio 300 let stari carski prestol.

Židovje so pozdravili revolucijo z veseljom, ar jim je odprla pot, ka si priborijo državlansko i politično enakopravnost. Ne je ešče minolo mesec dni, je še začasna vlada izdala uredbó od židovov, šterov so postanoli enakovredni državljanje slobodne Rusije. Židovje so zdaj z vsemi močmi podprli v revolucijo!

Zanimivo je i ka bo ešče bole jasno pripomnimo, da sta bila v izvršilnom odbori delavskih i vojaških sovjetov samo dva delavca, i v izvršilnom odbori kmetskih sovjetov samo trije kmeti.

Židov-marksist, tumač ruske vole.

Kak hitro so dobili židovje državlansko enakopravnost, so se porinoli v pozvanja, kama so dozda ne mogli priti. Židovje so prišli v senat, židov je vpostao vojaški povelnik mesta, dosta židovov je pa prišlo tudi na županska mesta. Toda židovski razumski proletarijat je ne šo za svojimi voditelji, liki se je vrgeo popunoma v naroče bolševizma. Po vseh industrijskih mestaj so se židovje zbirali med bolševiki. Posebno so se po-

javili tisti jezeri židovov, štere so carske vlade izgnale v „četrte osedlosti“ na robe države i v Sibirijo. Puni maščevalnosti so se pognali med revolucionarce i zavzeli vodilna mesta.

Bolševiški židov Pasmanik piše v svojoj knigi „Ruska revolucija i židovje“, ka so se v revolucionarnih letaj i dale židovje ne več borili za svoje narodno-židovske ideale, liki, ka so postanoli že pravi predstavniki ruske moči, njeni zastopniki i tumači.

Revolucija „Kmetov i delavcov“.

Nad sto milijonov ruskoga prebivalstva je „predstavljalo i zastopalo“ par zakletih novinarov. Revolucijo „kmetov i delavcov“ so tak izražali i vodili pripadniki naroda, šteri je sam nikdar ne meo zemle, šteri se niti v Rusiji, niti indri nindri ne zanimalo za zemlo i za njene obdelovalce, šteromi je bila zemla i usoda kmetskoga lüstva popunoma tüja. Tak daleč smo zato prišli že leta 1917, ka si vüpa židovsko-marksistični pisec s ponosom povdariti, ka so bili židovje „pozvani tumačje“ revolucije, štero je lekar napravilo 150 milijonov ruskih kmetov i delavcov!

V začetki avgusta leta 1917. pozovejo bolševiki strankin kongres. Predsedstvo je bilo sestavljeno iz 11 članov, med njimi 6 židovov. Stranka je to število odbornikov povišala za polovico i med njimi je bila že skoro

odri. Samo za pevske točke bi pripočeli v prihodnje malo več priprave. Dvorana, ne ravno mala, je bila nabitost. Igro je režirala naša gospodinja učiteljica Slava Serajnik. Bilo bi dobro, da se igra ponovi! — **Vmrli so pri nas** Čeh Kata po domače Slivnjekova v 68 leti svoje starosti. Pokojna so bili že duga leta na pameti težko betežni. Bog jim bodi smiljeni.

Lendava. Podružnica sadjarskoga i vrtnarskoga društva v Dolnji Lendavi vljudno vabi vse svoje člane na svoj redni letni občni zbor, šteri se vrši v nedelo dne 17. februara 1935 predpoldne točno ob pol 10 vori v osnovnoj šoli (prvo nadstropje). — Pred obcnim zborom bode meo sreski kmetijski referent g. Lipovec predavanje od sadjarstva. Istočasno pa se vabijo tudi drugi sadjarji, da se predavanja i zborovanja vdeležijo v kemveškem številu. — Odbor.

Bodonci. V noči 30. januara se je pokazao na gospodarskom poslopji Dervarič Mihala rdeči kokot. Zgorelo je zvün hiže vse.

Žizki. Zbetežao je naš goreči širiteo Stanko Ivan. Prepelali so ga v Ormož v špitao, gde je bio že opererani na slepiči i žalodci. Želimo njemi skorašnje ozdravljenje.

Velikodušen dar. Vlč. g. Čontala Matija, misijonar v Ljubljani so nam poslali bogato naročnino Din 100 za naše liste. Mi se njimi za dar prav lepo zahvalujemo.

Nesmiselnost. Kak blaženo bi lejko živeli pri vnogi hižaj, či bi bilo smilenje med stariši i decov. Ali vnoga mati samo ma smilenje do svoje čeri, dokeč je ledična. Da jo pa oženi, taki jo zbriše iz srca, ne njoj je već Barica pa nej Katica liki nesnaga. Več je nemre trpeti. Lonce z nogov pošikavle pred njov. Jezik njoj vsikdar klepeče, kak mlinski pajtlin. Nebi rada pri tistom stoli jela, gde čij pa zet. Pred možom jiva vsikdar ogrizavle, da s kem prve jiva naj od hiže zgrizé. Zato se pa mladoga lüstva telko potepale po tom širokom svetli, ar vnogi stariše najmenšega veseljia ne privošćijo svojim sinom i hćeram. Raj majo peneze shranjene v stari štrumflaj, kak pa bi kaj veseloga privošćili svojim sini, hćeri, najvećkrat vnoga čij skuzna léže, skuzna stane zavolo svoje rojstne materé. Kak žalostno je to.

Lendava. V tork popoldnevi se je v tovarni perila „Jadran“ ožarila edna stena, štera je bila iz lesa i se začelo preveć kaditi. Na kraj nesreće je pribežalo vnogo ljudi i so preprićili ogen. Sreća pa v nesreći je bila ta, ka se je to ne zgodilo večer, gda bi delavci odišli iz tovarne, ar bi lehk postao takši ogen, šteroga Lendavćari ne bi ponnili. Zato već pazke priporočamo!

polovica židovov (40%). Kongres bolševikov je vstanovo posebne odbore za izvedbe revolucije i polastitev državne oblasti.

Usodepuni 23. oktober 1917.

Dneva 23. oktobra je te vozkejši izvršilni odbor prišeo vküp k usodepunoj seji, gda je spadnola odločitev i gda je bilo izdano povelje za revolucijo. Z osmimi glasovi proti dvema jo bio sprejeti sklep za takojšnji vdar. Na toj seji je bio eden pravi Rus i eden pol-Rus, sedem židovov, dva ne-Rusa. Već kak polovica toga odbora, šteri je dao zapoved za krvavo revolucijo, je bila židovov-marksistov. Predstavnik 150 milijonov slovanskih Rusov pa je bio samo — eden!

Na istoj seji so izvolili tudi člane „Politbiroja“, generalnoga štaba revolucije, šteri ma nalogo „izpelati upor i ga uspešno konćati.“ „Politbiro“, šteri je bolševiško revolucijo dejansko izpelao, je šteo tak ednoga pravoga i ednoga pol-Rusa, štiri židovov i ednoga ne-Rusa. Većino v toj najvišioj revolucionarnoj ustanovi majo v državu 130 milijonov Slovanov židovje-marksisti.

Za vrhovno vodstvo vojaških operacij je bio postavljeni „Vrhovni vojaški revolucionarni odbor.“ Šteo je vsega vküp 18 članov. Od teh je bilo: sedem pravih i eden pol-Rus, šest

Kratke novosti.

V Ameriki so na reki Colorado napravili velki bür. Letos 1. februara so spüstili v vodo 1340 ton ali 134.000 metrov žmetne železne dveri, štere so vodo zaprle. Voda se je začnola za bürom nabirati. Bür je dugi 180 km i voda ga bo napunila v trej letaj. Bür je koštao 385 milijonov dolarov. Delali so ga pa štiri i pol let.

V Medvodah v Sloveniji se je zrüšo novi betonirani most. Letos so ga komaj napravili i gda so začnoli jemati vkraj rušt se je podro. Pri tom sta bila dva delavca težko ranjeniva.

Gosli je napravo, kovač, Leder v Vukovari i to iz nücanih špic. Za to delo je ponücao 5000 špic. Delao je pa to 8 mesecov.

V Mostari majo v ednih gredaj jablan, štera je od lanskoga leta že trikrat obrodila sad. Ravno v zadnjih dnevaj so pa pobrali zrela jaboka.

Te dni je minolo sto let, kak so začnoli nücati revolve.

Na Dravskom poli v Cirkovcih je ogen vničo 4 kmetije z vsemi polskimi pridelki i 12 glav živine. Škoda znaša 200.000 Din.

V Italijanskom varaši Rim se je vršila te dni na odredbo ministrtrskoga predsednika tridnevna proslava na čast italijanskim materam. Zbralo se je 94 mater, štere nosijo prvenstvo v številu porodov, s svojov decov v sküpnom številu 916. Vsi so bili gostje vlade i Mussolini sam je matere sprijao i njim dao razna odlikovanja. Najmenše številu dece, ki jih je mela štera od teh prvakinj je bilo osem, najveć jih je pa bilo, štere so mele vsakša do 12 dece. Ta proslava je posnemanja vredna.

Bivšega nemškoga casara Viljema II. kak pravijo je šteo zagiftati njegov kühar.

V Berlinu živi najstarejša doktorica, ki je stara 96 let.

Za predsednika avstrijske republike šćejo, kak se čüje, v letošnjoj jeseni zvoliti nadvojvodu Evgena.

Blüzi Osijeka je preplavala Dravo srna. Kda je prišla na drugi breg je bila tak zmantrana, ka je komaj stala na nogaj. Nato je vćasi poginola.

Zemla se je vdrla v rüdniki Podgorca pri sv. Lenarti na Štajerskom i do smrti podsüla ednoga rüdara.

Železnico brez potačov šćejo graditi v Rusiji. Železniška proga bo pogloblena i bo mela obliko žleba. Vlak de se pa pelao s pomoćov krućlic. Rusoski inženieri pravijo, ka de te vlak vozo s hitrostijov 300 km na vöro.

Strašen roparski vmor. V Stroćoj vesi so najšli v nedelo zajtra bujtoga Vrhovnik Jakoba, njegovo ženo pa težko ranjeno. Pokojni je bio izobraženi, poštene i skrbni človek. Ro-

parje so njemi razbili glavo, ravno tak tudi ženi, ki je pa ostala živa, samo oči nemre odpirati. Lüdje pravijo, ka je pokojni meo pri sebi preci penez, šteri je ves odnešeni, kak tudi ves gvant iz omara. Žandarje so vćasi začnoli preiskavo; roparov pa vseedno nemrejo najti. Okrajni načelnik dr. Farćnik je pozvao iz Maribora dektective.

Zdravstvo.

Dvorba pri betežnici.

Jako velke važnosti za ozdravljenje je telovna dvorba pri betežnici. Betežen človek potrebüje ravno telko umivanja, kak zdrav. Betežnik more biti vsakše zajtro i večer dobro umit. Za umivanje betežnika potrebüjemo toplo vodo, žajfo, dve brisači dve kрпи: edno za pranje glave i rok, druga za pranje tela. Glava i roke se operejo prve kak drugo telo. Telo se more oprati pod prtom, da se ne prehladi. Če so pa dnevi topli i se nam ne trbe bojati prehlajenja, odkrijemo samo tisti del tela, šteroga peremo. Vsakši del tela se mora sproti posüšiti. Spodanji del tela naj si betežnik, če more, sam zapere. Dajte njemi mokro nažajfano coto i brisačo, da se posüše.

Gda je njegovo telo oprano, njemi očistimo nohte na rokaj i nogaj, počesemo vlase i preoblećemo v lepše perilo. Noćne prt i se zamenijo z dnevnimi i betežnik naj si sam opere zobe, če more.

Ženska naj v betegi ne leži samo v spalnoj robači. Po dnevi, gda pridejo obiski, naj ma šće nekaj drugoga na sebi, čeravno njoj je ne hladno. Samo v najžmetnejših slučajih naj ma betežnik na sebi samo eden komad obleke, ar njemi je ovači perilo samo na nevolu. Naše mamice so mele za slučaj betega lepe bele reklece, zdaj pa ženska nema ne lepo belih platnenih jopic, ne moderno barvastih i se vendar da to napraviti z tak malimi stroški. Že z pol metra platna se da napraviti takši reklin, šteri bode duga leta slüžo vsem ženskim članom v družini v betegi.

Ešće v vekšoj zadregi je žena, gda zbeteža mož. Ka si naj obleče on v posteli. Tudi mož mora meti nekaj oblećeno prek robače. Lehko ma v posteli sveter, šteri pa mora biti svetle farbe. Kak smešno i žalostno je viditi na kmetih, gda pride zdravnik ali dühovnik v hižo. Ženske se oblećejo v obleke i mož pa dobi ešće prek robače čaren nedelski kaput. Blüzi posteje naj ma ešće betežnik domaće črevle.

Hrana za betežnika mora biti izbrana i oküsno pripravljena. Pridenite k recepti šće nekoliko vaše lübezni i bo mogoće betežnik zavolo te vaše

lübezni rajši sego po jeli. Kmetiska žena sküha krumple i zelje, strosi v skledo i zabeli. Tak dela den za dnevom vse svoje življenje. Ali je v toj hrani kaj njene lübezni? Lübezen bi bila, če bi napravila zelje ino krumples ednok tak, drugoć drugaće, če bi pomislila ino se potrudila, kak svojemi moževi, gda pride domov skem bole podvori. Betežniki trbe hranosće posebno lepo ponüditi, da se njemi vübüdi tek. Paziti moramo na to, da betežnik ne dobi nikaj takšega, ka bi bilo težko prebavljivo. Vročina i mirno ležanje zavira prebavo, zaprtje pa poslabša betežnikovo stanje. Če betežnik nema tek, ga ne silite; gda njemi bode bolše, bo že sam zaprosio za jestvino. Betežnomi človeki se ponüdi već vrst hrane, samo od vsakše malo.

Servirano naj bo vsikdar na čistom podstavki, v najlepših posodah i s škerjov.

Kmećka gospodinja prinese vsega toga zadosta k hiši, gda se primož, zadosta ma perila, kühinjske posode i škeri. Toda vse to leži v omari zamazano i zarjavelo. Ona teh stvari ne potrebüje, ar jo vtraga, ka bi pomivala i čistila. Betežnik v hiši, pa bodisi v siromaškoj ali bogatoj, je gledalo ženske. Če v takših prilikah i v sili, ženska ne da od sebe najbolše, ka ma, te nega v njej lübezni. Pridemo v kmetisko ali delavsko hižo, vse je zanemarjeno, zamazano, po tleh ležijo olüпки krumpića i ogrizki sada, na njih pa stotine müh. Jaj betežniki v takšoj hiži. Ali za vso to zanemarenost i zamazanost se lüdje izgovarjajo s siromaštvom. V poletnom časi je kmetiskoj ženi nekoliko težje skrbeti za red i čistost v hiži, ar mora poleg polskoga dela opravlati ešće gospodinjstvo, za štero ma navadno jako malo časa. Toda pospraviti temelito i očistiti bi morala konći ednok na tje-den. Neodpüstljivo pa je za njo, da je v hiši isti nered tudi v zimskom časi, gda gospodinja nema dosta drugoga dela, kak sedeti pri peći. Žalostno je, ka ravno kmetiska žena ne zna napraviti kakše bolše jedi z malimi stroški. Ve dostakrat ne ve skühati $\frac{1}{4}$ kg mesa, meti mora celo kilo ali pa bar $\frac{1}{2}$, ka se njoj zdi vredno kühati župo. Meti mora $\frac{1}{2}$ kg mesa, da betežnik dobi eden tanjer župe, med tem ka bi lehk kühala $\frac{1}{4}$ kg mesa pa mela župo za betežnika za 2 dni, če je hladno. Če je pa toplo, pa se da kühati samo osminka mesa, gde so razmere takše, da se od toga nemre hraniti cela družina. Vćasih zakolejo kokoš z namenom, ka bode samo za betežnika. V ednom ali dvema dnevom te kokoši nindri nega, pojeli so jo drugi, betežnik je dobo samo par žlic župe, poslüšati pa mora voćime-tanje, kelko je košta te beteg v hiši. Okusno se da pripraviti hrana iz

židovov i dva ne-Rusa. „Vrhovno vojaško povelstvo“ so pa sestavljali: eden Rus, dva židova i dva ne-Rusa.

Slovanska revolucija — kakša laž.

Kak smo vidili so bili židovje povsed na površji. Bolševiško revolucijo sta izvedla „Politbiro“ i vojni revolucionarni odbor, šteriva sta mela, kak je razvidno iz že navedenoga, vsega vküp 10 možov. Te deset je melo v svojih rokaj vrhovno politično i vojaško vodstvo, gda se je izpelala oktoberska revolucija 1. 1917. Što so bili tej možje? Lenin (židov po materi, štera se je pisala Blank), Stalin (Georgijec), Trocki (židov), Sokolnikov (židov), Bubnov (Rus), Zinovjev (židov), Kamenev (židov), Svedlov (židov), Uricki (židov), Džerdžinski (Polak). Bolševiško revolucijo, štera je bila usodna za 130 milijonov slovanskih Rusov, so tak izvedli i nosijo za njo odgovornost eden Rus, eden pol-židov, šest židovov, eden Georgijec i eden Polak!

Tri dni po tom je preminola stara Rusija v ognji i vulićnih bojih. Šest židovov izmed desetih revolucionarov je slovansko Rusijo „osrećilo“ z bolševizmom.

Židov povsod. Lenin se naslanja na nje.

Revolucijo 1917. leta 28. oktobra je napovedalo deset možov, ki so bili

kotrige „Politbiroje“ i „Vrhovnoga vojnoga povelstva“. Z med teh 10 možov je bio samo eden Rus, eden na pol židov, 6 židovov i dva ne-Rusa. Nad 130. milijoni Slovanov so tak začeli vladati židovje sebi na hasek. Lenin, ki je začeo bolševiško revolucijo se je poslüžio samo židovov. Gda se je 1. 1917. povraćao v Rusijo iz Švice skoz Nemćijo i Švedsko, je već kak polovica njegovih sprevoćnikov bila židovska. Iz bele Rusije od Baltika, pać od mej ruske države, je spravov v notrašnjost Rusije vse židove. Tej prle pregnani židovje so zaseli vsa mesta vupravi i postali so uradniki slovanskih Rusov. Sam Lenin je priznao, da brez židovov ne bi mogo izvršiti bolševiške revolucije. V kratkom časi so židovje spodrinoli vse domaće slovansko rusko uradništvo iz vseh mest, štera so bila kolićkaj važna za vodstvo države. Nadmoć židovov v bolševiškoj državnoj upravi je postala tak velika, da so se je sami židovje prestrašili. Po celoj državi se je namre začeo kotati moćen val proti židovskoga prta na teliko, da sam židov Trocki priznava na 326. strani svoje knige, da zato ne šteo sprejeti komisarijata (ministrstva) za notrašnje zadeve, da ne bi s tem sovražniki dao v roke orožja, ar je on židov. A Lenin je bio na teliko zasleplen, da ne samo ka ne pretrgao zveze z židovi, nego podpisao je odredbo proti vsem

tistim, ki bi židove pregnjali, ta odredba določa, da se tisti morejo iztrebiti, ki bi židove pregnjali.

Židovje so se pa vrgli tudi na samo bolševiško stranko. Lenin, naj po revoluciji nastalo bolševiško državu čuva, je v stranki nastavo židovske odbore zvane: „Jevsekcija“. Na te način so vsi židovje, ki jih je bilo 5 milijonov v Rusiji, pristopili v komunistično stranko i začeli agitirati za njo.

Židov Larin piše v svojoj knigi „Židovje i antisemitizam (proti židovsko gibanje) v sovjetskoj Rusiji“, štera je izišla 1929. v Moskvi, sledeće: „Židovje po deželi so bili predstraža bolševikov pri nastavljanji komunističnih odsekov i so cele pokrajine pod vodstvom židovov i pod njihovim pritiskom prešle v tabor komunistične stranke. Vse, ka je znalo šteti i pisati, je najšlo zaposlitev v sovjetskih uradaj, vsi židovski mali trgovci i trgovci s starinami so prišli v državne trgovinske slüžbe, vsi mali židovski verizniki s penezi so zaseli bolševiške banke i posojilnice. Pali drugi so stopili kak prvi v rdećo vojsko i med policijo i v njima postali zapovedniki. Če je le kolićkaj mogo, je židov postao po varašaj i varašićaj komisar i je k sebi potegno svoj židovski rod, svoje židovske poznanke i prijatele, pa je ž njimi začeo „delati“ nad vbo-

vseh drugih domačih pridelkov, samo malo več zanimanja i vole nam trbe, stroškov pa zavolo toga nemamo nikaj več. (Zdravje)

Tintni svinčnik, če nam pride kakši falaček v želodec, napravi navadno mozole.

Srčne bolečine, če jih što več let od časa do časa čuti i če ne je kadilec niti prijatelj alkohola, so ne jako nevarne. Te majo ali nervozno podlago ali so pa v zvezi z delovanjem črev. Dobro vrastvo so baldrianove kaplike. Najbolše je pitati doktora za tanač.

Če nemreš spati te pij kamiljč-ni tej eli baldrijanov eli pa tej iz pomarančnih cvetov. Baldrijanov tej ne kühamo, nego ga pripravimo v mrzlo vodi. Kelko lahko s tremi prsti prijmeš, telko vzemi baldrijanovih korenin i jih deni v pol drugo kupico mrzle vode i jih pusti tam dvanajset vür: včasi malo pomešaj i nazadnje precedi i pij.

Krči v litkaj. Tej krči se radi javijo ponoči. Najbolše vrastvo je če spiješ večer pol litra do 1 liter teja, šteri pa more biti jako vroči. Če pa krči li ne henjajo, te pa probaj vügnoti nogo proti kolenu, te krči friško henjajo. Krči pridejo, če ješ samo edne file hrano, kak na priliko puter, kisilak, belice itd., zato, če krči nastopijo, friško premeni hrano.

PREKOSNICE.

Vu varaši na ednom velkom spre-vodi pita eden gospod šošarskoga vajenca: „Ti, što je mro?“

Vajenec: „Tisti, ki v mrtvaškom drevi leži.“

Šolarje so nekaj božnoga napravili. Pa niden je nej šteo ovaditi. Vučiteo je vsakšega posebi kaštigao s plüskami. Gda do zadnjega pride, njemi lepo pravi: „Če poveš, što je büo, ti nikaj ne včinim.“ — „Prosim jas sam bio.“ Nedožni so biti bilij, krivec pa nej.

Profesor modroslovja sedi pod ednim drevom, pa opazi na drevi ednoga vrabla, nedelec v štali pa kravo, kak je preživlala. Profesor si premišlavle, ka na sveti nega pravice. Vra-beo, ta mala stvar, ma nezmerno slobodnost i mesto v zraki, ta velka krava pa se more v hlevi zdržavati. Kak si profesor to premišlavle, njemi nekša malenkost spadne na nous. Te je profesor modroslovja zkrinko na glas. „Dobro je vse vrejeno na sveti. Ka bi se zgodilo zdaj z menom, či bi krava bila gor na drevi i na mene spadnola?“

Števek je obrvim pri spovedi. Gda je že grehe svoje povedao, ga

gimi Rusi. Larine priznava v svojoj knigi, da je židovov vsikdar več na vodilni mestaj i da celo v Petrogradi, v glavnom mestu Rusije je v Sovjeti največ židovov.

Celo rusko bolševiško revolucijo so napravili i gor držali židovje, ne pa slovanski ruski narod, to iz doz-daj povedanoga vsaki more zaraz-meti.

Kak je židov — marksist zadavo slovansko Rusijo.

Gda se je bolševiška oblast vta-borila v Rusiji, je dobila sovjet narodnih komisarov, (Sovnarkom), ka je pomenilo pri njih teliko, kak pri nas vlada. Njihova oblast pa je bila samo navidezna, a dejansko se je pa morala podvrči Zentralnomi Komiteji (vrhovnomi osrednjemi odbori), v šterom so bili sami židovje. Povsedi so sedeli na glavnih mestaj židovje. Zato je tüdi ne čudno, gda so šli 2. dec. 1917. voditelj mirovnih odposlanstev v Litovski Breše odavat Rusijo, ka so bili sami židovje. Ta židovska mirovna delegacija je Nemcom odala slovansko Rusijo, gda je podpisala sramoten mir v Litovskem Brešči.

Lenin je odločilo, ka se je vsa sovjetska moč osredotočila v slovitoj trojki, štera je bila nekše vrste diktatorska oblast nad komunističnov stran-kov i s tem tüdi nad bolševiškov vladov, ali kak jo imenujejo „Sovnar-

spovednik pita, če se ešče na koj spomniš, či si nej kaj pozabo. „Prosim, eden velki greh ešče mam.“ „No, hajdi vö žnjim!“ — „Prepovedene dnij sam gostüvanje slüžo.“ Šteo je povedati, ka v adventi na ednom gostüvanji bio.

Ka delajo različnih držav lüdje, či njim müha spadne v čašo pive? Španjolc vö odide z krčme. Francoz: preklinja prle, pa po tom odide vö.

Anglež: drugo pivo prosi. Nemec: vö lüčij müho, i spije pivo.

Rus: z mühov vred spije. Kitajec: prle müho požre, pa te pije pivo.

V ednoj je notariuš opravlaov smrtjakove posle. Posestnik pita škol-nika: „Či gospod notariuš merjejo, što de gvišen, ka so resan mrtvi?“ Školnik pravi posestniki: „Več de nas ta šlo, pa neštetni med nami glasno skriči.“ „Tü so okrajni glavlar. Či je na to ne obüdijo, te so resan mrtvi.“

Gospodarstvo.

Poprijeti betegi pri živini.

Z mirnov vestjov lejko trdimo, ka sta na celom sveti samo dve državi, šterivi se ne bojita toga carinskoga zida: to je tista blažena bolševiška Rusija, kde je raj ne zemli i v Aziji velka Japonska država. Rusija lahko postavi k nam falejšje žito, kak je naše domače, če je kakštje velka carina. To pa zato, ka ruskim kmetom vse žito pobere i oda za vsako ceno, samo da ona pride do penez, štere nüca za svoje priganjače, čiravno, ka leto za letom po 10 jezere i več siromaški Rusov od glada pomeje. Japonska pa pošila po celom sveti svoje industrijsko blago po tak slaboj ceni, ka tüdi lejko premaga vsakšo carino i to zato, ka njeni delavci delajo za tak malo plačo, da ne zadostüje za najsiromašješje življenje. — Tomi blagi pravijo, ka je Japonski ali ruski dumping. Zdaj pa presodite dobri čtevci sami, če je to v istini raj na zemli za siromaško delavno lüstvo. To je kratka razlaga k carinam, štere terejo ravno kmeta.

Pri trgovski pogodbi med posameznimi državami, pa šče posebno pri prevažanji živine se jako pazi na to, ka se ne bi s pripelanov živinov preneso kakši poprijeti betegi. Kak se pa to opazi, ka mi ščemo prek meje prepelati betežno živino, se meje za izvoz naše živine zaprejo, cene spad-nejo, živina pa stoji v štali i poleg toga zgübimo trg, to je nemajo v našo živino zavüpanje i küpüjejo v tisti poledelskih državaj, štere pošilajo sa-

kom“. V toj trojki so bili: Lenin (po-židov), Stalin, (Georgijec) i Sverdlov (židov). Tak je bila najvišša bolševiška oblast v rokah diktatorske trojke, v šteroj je ne bilo nanč ednoga Rusa.

Ka bi pa leži obvladao komu-nistično stranko, se je Lenin domislo, ka ma vrhovni strankin odbor ZK pre-več članov. Zato je zebrao samo nekaj članov, šteri so bili od zdaj člani „Politbiroja“. „Politbiro“ je postao nekše vrste zgoščeni možgan komu-nistične stranke i s tem postao de-jansko vrhovna državna oblast. Pod-vrčti so se njemi mogli vsi komisar-je. V „Politbiroji“ je bilo poleg Lenina ešče 5 članov. Njegova moč je vsik-dar bole rasla.

Pod Leninom so bile državne postojanke izključno v židovskih rokaj. V vodstvu državne oblasti — pred-sednik „Osrednjega izvršilnoga od-bora sovjetov“ je bio židov Sverdlov. Pripadao je trojki, štera je tak dikta-torsko vladala v bolševiškoj Rusiji. On nosi v prvoy vrsti odgovornost za vmor carske družine, ve je on v Jeka-terinburgi podpisao njeno smrtno ob-sodbo. On je bio strašen, šteroga se je vse bojalo. Dale.

Preseio sem se v Beltincih v hišo † Žizek Martina hš. 195. — Rous Štefan poverjenik. Vza emne zavarovalnice“ v Ljubljani. 3—3

Pošta.

Vsem. G. urednik so na-glo zbetežali i ležijo v ljub-ljanskoj bolnici. Zato potrpite, ar v vsem vsem mi nemore-mo dati odgovora. — Uprava. — Vrbán Jožef, Chateau du Caire, Francija. Din 44 25 sprejeli. To se je računa za 1. 1935. Za 1. 1935 bi te ešče mogli plačati Din 55.75. Kni-žico smo Vam poslali. — Časar Štefan, Morville, Francija. Naslov popravili.

Ne de na veke stala.

Kmet pride k zidars-komi majstri i pravi: Gospod majster, hiža, štero ste mi včera zgo-tovili, se je že podrla.

Zidarski majster: Ka mislite, da de na veke stala!?

Dva turista od vodi-tela brzjavno dva so-mara (osla) prosita. Vo-diteo nazaj brzjaviti: „Či vidva prideta, dva somara ta tü.“

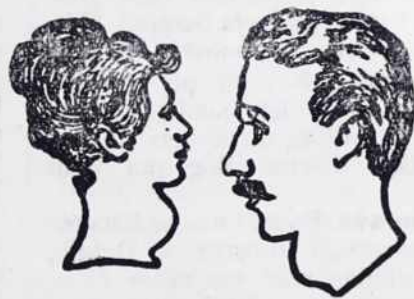
mo zdravo živino v druge države. Pri tom je pa pa najbolje vdarjeni naš siromaški kmet

Če se dobro spominam se je 1. 1932. prineseo poprijeti beteg iz Ro-munije i Bolgarije v našo državo i to parklevka i slinavka. Ar so pa kmetje tajili, se je te beteg tak razširo, ka je v kratkom bilo 1/3 države zaprte. Ži-vine v tistom deli države več mese-cov ne smeo nišče odati. Izvoz je bio stavljeni i država je mela menše do-hodke, kmetovalci pa tüdi velko ško-do, ka je debela živina za odati mog-la v štali mesece čakati na odajo. Če bi se pa prvi znaki slinavke pri-javili oblasti, ne bi bilo te velke ne-sreče. I samo pri tom betegi je statis-tika pokazala nad 150 milijonov Din. škode. Če pa pogledamo vse betege, šteri nam leto za letom vničavlejo našo govejo živino, svinje i küre, nam napravijo samo vsako leto več milijard škode i vse to samo po našoj lahko-miselnosti.

Če se ščemo proti tem velikim škodam braniti, te moremo poznati povzročitele tej poprijetih betegov. Te betege povzročajo razne klice, zvane bacili, to je najmenje razvite živalice, štere so tak male, ka je mi z našimi očmi ne vidimo. Zato mam posebne priprave, šterim pravimo mikroskop. S tem se vsaka reč povekša po jeze-rokrat i še več. I če mi en milimeter razdelimo na jezero delov i od tej jezero delov vzememo 2 ali 6 delov, te smo najšli velikost bacila i te si lejko prestavljamo, kak male živalce so to i vendar kak velko škodo na-pravijo. Dosta povzročitelov poprijetih betegov je pa tak malih, ka jih doz-daj niti z najbolšim mikroskopom ne-mremo viditi. Ništerne od tej so mir-ne, druge se pa giblejo z jako mali-mi vlasmi. Ništerne živejo tüdi v zra-ki, druge pa zraka ne prenašajo.

Če te pridejo na zrak, se spre-menijo i so tak dugo mirne, dokeč pa ne pridejo v prostor, šteri je brez-zračen. Ništerne živejo v drobovji ži-vine i čakajo na kakšo malo rano i te začnejo svoje strašno delo. Mno-žijo se tak, da pridejo v krv i majo zadosta primerne hrane. Ta klica se na dobroj rani razpolovi i z edne nastaneta dve. Za pol vüre nastanejo štiri, za edno vüro osem i tak naprej. Vsake pol vüre z edne klice nastane-ta dve. To pa samo pri primernoj to-ploti, kak jo ma živina, to je 38° Cel-zija. Te klice majo tüdi različno ob-liko. Ništerne se množijo tak, ka z edne zraste druga, z druge tretja i zgleda tak kak drevo z vejom.

KROF-OTEČENI ŠINJEK!

je obolenje ščitne zleze, štera se more pravočasno vrätiti, ar se ovak delo te važne kotrige v njenom deli, kak obramba proti čemeri vse bole prepreči, i zavolo toga lejko nastopijo slabi, a na gosci i nevarni pojavi.

Zdravniška znanost je povedala, da so soli, štere vsebüjejo jod, pri raznih formaj krofa posebno do-broga delüvanja: Mnogi betežniki so napravili s porabov našega jako prostoga

HIŽNOGA PITNOGA ZDRAVLJENJA hiter, čisto neškodlivi vpliv na beteg. Vsaki, ki bo-lüje na krofi, ma otečeni šinjek, otečene žleze, naj prosi našo knigico, štero

ČISTO BREZPLAČNO

pošlemo. Edna karta zadostüje. — Poštno zbiralishče:

GEORG FULGNER, BERLIN-NEUKÖLLN Ringbahnstrasse 24. Abt. P. 95.

Zanimivo je gledati, pravi nem-ški veterinar Heret, kak se klice bo-jüjejo v krvi žive živine. Če pride tak-ša klica v krv — krv ma bela teles-ca i rdeča telesca — se njoj včasi približa belo krvno telo i se ovije okoli klice i jo prime s svojimi roki-cami tak, ka klica včasi pogine. Pri bole čemerni klicaj vidimo, ka belo telesce podleže. Pri drugoj pa klica sama napadne, če se samo dotekne krvi. Če pa pride več takši vsilivi klic v krv, nastane pravi boj. Na živini pa ne opazimo nikše spremembe, dokeč te klice ne zmagajo. Po zmagi pa živina dobi vročino i beteg je gotov.

S tem, da mi znamo, kak napa-dajo te klice i kde živijo, se množijo i pod kakšimi ugodnostnimi pogoji, nam je že dana precejšnja možnost, ka se proti njim lahko borimo. Mam že jako dosta vrastev proti tem bete-gom i celo takšim klicam, štere ne-mremo viditi niti z mikroskopom. To pa na takši način dobimo, ka razni vučenjaki cepijo miši, podgane i mor-ske svinje i da so že na tej sprokali zdravljenje, potem začnejo prenašati cepivo na živino.

Svinjska küga.

Te je nalezlivi beteg, šteri leto za letom, posebno v zadnjem časi vniči svinje po celi vasej i celi okra-jaj. Ne pozna ne zime, ne leta. Na-pada pa samo svinje.

Znaki svinjske küge so: svinja se ešče večer naje, zajtra pa že po-stane nekša žalostna. Hodi po mali s stegnjenim repom, šteroga sem pa ta zasükavle, pa ga pali stegne. Zima jo steple. Ide k kopanji pa malo je, raj pa pije. Dosta polega. Odihavle pa navadno. Za par dni potom opazimo, ka je drislava. Pri hoji se v zadnjem tali meče i jako žmetno hodi. Dosta-krat vö meče. Oči se njoj skuzijo i postane krmežlava. Ne dugo po tis-tom, kak je postala drislava, se njej pokažejo na črevi, med nogami i pod repom modro rdečkaste ali črnkaste pike v velikosti grajščeka. Med tem časom friško hüjša i večkrat tüdi ka-šla. Prvle, kak se pa pokažejo zvü-nešnje pike, so že vse svinje pri hiži betežne. Če človek stopi v takši svi-njak, je vse tiho i vse leži, niti edna svinja se ne oglasi. Včasi se to vleče cele tjedne, včasi pa vse friško po-bere. Jako redke so svinje, štere od küge ozdravijo. Kem bolšega plemena so svinje, tem več ji pogine.

(Dale.)

Banka Baruch 15, Rue Lafayette, Paris

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu. Vršu vse bančene posle najkolanitneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxem-bourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 24—13